ДЕТСКА ГРАДИНА № 3 „ ДЕТЕЛИНА”
Столична община, р-н Панчарево, с.Казичене, ул.”Христо Ботев” №2, тел. 999 52 74, факс 999 50 13
e-mail: cdg_3@abv.bg www.dg3sofia.com

Утвърждавам:

Директор:……

/Д. Илиева/

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ ДЕТСКА ГРАДИНА №3 „Детелина“

Септември, 2025г.

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание, Протокол №1/15.09.2025г. на ДГ №3 „Детелина".

Основни положения

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне програма на ДГ №3 „Детелина" за превенция на ранното напускане на образователната система:

- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България 2021 – 2030г.

- Закон за предучилищно и училищно образование

- Наредба за приобщаващото образование

ЦЕЛ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА:

Предоставяне на равни възможности на деца от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в живота в ДГ №3 „Детелина" заедно с останалите деца.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА :

1. Пълноценна социализация на деца от уязвими групи.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от уязвими групи.
3. Утвърждаване на интеркултурното образование като неотменна част от учебния процес и от целодневния процес в ДГ №3 „Детелина"
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.

ПРИНЦИПИ НА ПРЕВЕНЦИЯТА ЗА РАННО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО:

- **всеобхватност на дейностите** – осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес
- **публичност и прозрачност** на цялостната политика-чрез интернет страницата на ДГ и партньорството с медиите, документиране на проблемните и рискови ситуации и добрите практики;
  - **обратна връзка** с институции, родители, учители;
  - **приемственост**–чрез съхраняване на традициите и недопускане да се забрави доброто старо, равнопоставеност на всички приоритети в развитието на образователната институция.
  - **Идентифициране на рисковите фактори** – доклад анализи на педагогическите специалисти

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегическите и нормативни документи в три основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на ДГ чрез:

- *анализ на причините*, водещи до отпадане от ДГ и напускане на образователната система;
- *идентифициране* на рисковите фактори за преждевременното напускане на ДГ с оглед ограничаване на последиците от тях и;
- *планиране* на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане;

2.Интервенция срещу преждевременното напускане на ДГ чрез:
2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите.
2.2. Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество
2.3. Кариерно ориентиране и консултиране.

3.Политики за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на ДГ
- *Създаване на подходящи условия* за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите я;
- *завръщане на преждевременно напусналите* ДГ към формалната система на образование и обучение чрез използването на различни форми на обучение: целодневна, почасова, полудневна, самостоятелна;
- *Кариерното ориентиране* и консултиране съдействат за информиран избор на образователен и професионален път от семейството и детето, засилват мотивацията за оставане в ДГ и придобиване на образователна степен в училищното образование.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ ДЕТСКА ГРАДИНА:

Причините за преждевременното напускане на ДГ могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.
1. Социално-икономически причини
2.Образователни причини;
3.Етнокултурни причини;
4.Институционални причини;
5.Причини, свързани със здравния
статус.

Социално-икономически причини:
-Лошото качество на живот на определени социални слоеве;
-Ниските доходи
–невъзможност за покриване на разходите (учебни помагала, дрехи, храна);
- Използване на детето, не посещаващо училище като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа.);
Образователните причини:
-затрудненията при усвояване на учебния материал;

-слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава училище;
-наличие на конфликтни отношения със децата и учители и др.;
Етнокултурни причини:
-страх на родителите поради опасност от
откradване;
-по-ниска ценност на образованието;
Психологически причини:
-Чувство за неуспех;
-Отчуждение и неувереност в себе си;
-Самовъзприемане: „нямах късмет“, „не ми провърви“, усещане за ограничен контрол върху събитията;
Институционални причини:
-недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и ниво ДГ за справяне с преждевременното напускане на училище;
-недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата в образователната система.
Причини, свързани със здравния статус.

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в образователните институции, в това число и ДГ. Рисковете за преждевременното напускане на училище са свързани с недостатъчна подготовка на детските градини за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование

МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

- Силна мотивация чрез редица дейности за приобщаване на децата от ромски произход, децата със специални образователни потребности, както и изоставени от семейства,заминали в чужбина;
- Ежеседмични контакти, а при нужда и ежедневни с попечителите на изоставените деца, търсене на съдействие от отдел „Закрила на детето“;
- Оказване на социална помощ чрез дарения;
- Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещаване на целодневната форма на организация в ДГ; търсене на непрекъснати срещи с тези родители и мотивиране и приобщаване към социогрупата
- Изготвяне на база данни от учителите, в чиито групи има за такива деца /съобразно различните причини от отпадане/;

- квалификация на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията;
- Реализирането на конкретни дейности за постигане целите на Приобщаващото образование;
- Дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността;
-Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
-Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване в образование и обучение;
- Насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности;
- индивидуална подкрепа за детето от личност, която той уважава (наставничество)
- Повишаване качеството и ефективността на въздействие върху подрастващите чрез създаване на специфична образователна и възпитателна и интерактивна среда;
- Включване в дейности извън ДОС за превенция на деца с риск от отпадане;
- Гражданско образование и работа с родителската общност „Компас за родители“;
- Спазване на Координационния механизъм за деца в риск;
-Включване на местните власти и социалните партньори като равноправни участници в такъв координационен механизъм;
- Формиране на екипи за разработване на дейностите по превенция от отпадане.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА ПРИ НЕОБХОДИМОСТ С ОТГОВОРНИЦИ- ПЕДАГОГИЧИСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

1.Създаване на база-данни за семействата на децата в риск.

2. Индивидуална работа с родители, които възпрепятстват децата си от редовна посещаемост на ДГ.

3. Провеждане на кампании сред родителите и местната общественост: кампании за повишаване на родителската отговорност и подкрепа за образованието, кампании за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и религия.

4. Подкрепа на деца-таланти от уязвими групи за продължаване на образованието в училищното образование.

5. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

6. Допълнителна работа с деца, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на образованието.

7. Съхраняване и развитие на културната идентичност и за въвеждане на интеркултурно образование - Денят на толерантността 16 ноември.

Очаквани резултати:

1. Обучение по български език, осигуряващо успешно обучение в училище.
2. Интерактивна образователна среда гарантираща равен старт и ефективно качествено образование.
3. Ефективно взаимодействие със семейството – ангажираност на родителите.
4. Мотивация за привличане и интегриране на децата, застрашени от ранно напускане на образованието.
5. Повишаване квалификацията на учителите, необходима за подобряване качеството на учебния процес за постигане на по – високи резултати в образованието на децата.